

راه حل رسیدن به خودکفایی برنج چیست؟

بسیاری از مسئولان بر این باورند که با اجرای پروژه زهکشی و جلوگیری از خرد شدن اراضی به سهولت می‌توان کسری برنج مورد نیاز را در داخل تامین کرد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگروفودنیوز)، به نقل از باشگاه خبرنگاران جوان؛ برنج دومین کالای کشاورزی پر مصرف و استراتژیک کشور محسوب می‌شود که خودکفایی در تولید برنج و قطع واردات، اولویت دولت سیزدهم است و در این راستا وزارت جهاد، پروژه زهکشی در اراضی شمال را دنبال می‌کند.

ساداتی نژاد وزیر جهاد کشاورزی گفت: با زهکشی اراضی کشاورزی در سه استان شمالی کشور و افزایش یک میلیون تنی تولید می‌توانیم به خودکفایی برسیم.

ساداتی نژاد می‌گوید: ۱۰۵ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی باید زهکشی شود که پیگیری این موضوع با جدیت در حال انجام است، زیرا زهکشی اراضی باعث افزایش بهره وری محصولات کشاورزی و در نهایت رسیدن به خودکفایی می‌شود.

همچنین صدر نیازی معاون امور آب و خاک وزارت جهاد با بیان اینکه پروژه زهکشی در ۱۳۸ هزار هکتار از استان گلستان اجرا می‌شود، گفت:

هم اکنون مشکلی در اجرای پروژه زهکشی اراضی استان گلستان وجود ندارد. این پروژه برای ۲ استان دیگر و سایر اراضی شمال در حال مطالعه است تا در آنجا پروژه زهکشی و آب بندها بصورت کامل در راستای خودکفایی دنبال می‌شود.

بنابر آمار اعلامی معاونت امور زراعت بیش از ۷۰ درصد کشاورزان کمتر از ۵ هکتار زمین در اختیار دارند؛ بنابراین باید قوانین وضع شود که اجازه ندهیم اراضی خرد شود چرا که متأسفانه در ۶ دهه گذشته، اراضی کشاورزی در کشور ما چندبرابر کوچک‌تر شده، درحالیکه اراضی در اروپا به جای کوچک‌شدن، بزرگ‌شده است.

خودکفایی تولید برنج مستلزم جلوگیری از خرد شدن اراضی است

جمیل علی زاده شایق دبیر انجمن برنج کشور گفت: از دهه ۴۰ طرح یکپارچه سازی اراضی در مازندران آغاز شد به طوریکه زهکشی و یکپارچه سازی که بصورت نمونه اجرا شده بود، نیمه کاره رها شد.

به گفته او، با گذشت ۶ سال از اجرای نخستین مرحله طرح یکپارچه سازی، این موضوع هرچندسال یکبار مطرح می‌شود.

علی زاده شایق ادامه داد: اوایل دهه ۶۰ طرح یکپارچه سازی مطرح شد که در آن مقطع دولت ژاپن پیشنهاد داد که این طرح را اجرا می‌کند، منتهی یک منطقه بصورت نمونه باید در اختیارشان قرار گیرد تا ماشین آلات خودشان را برای اجرا بیاورند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج با بیان اینکه حدود ۱۰۸ هزارهکتار در منطقه آمل را در اختیار ژاپنی‌ها گذاشته بودیم، گفت: در آن مقطع تیم مشترک ایران و ژاپن در آن منطقه روی طرح یکپارچه سازی و زهکشی اراضی بصورت مشترک کار می‌کردند که بندۀ مجری طرح در استان مازندران بودم که کار پیشرفت خوبی داشت و به رغم آنکه قرار بود به مازندران و گیلان تعمیم داده شود، اما متأسفانه با اتمام قرارداد ژاپنی‌ها به فراموشی سپرده شد و در نهایت مناطقی که یکپارچه سازی اراضی صورت گرفت، به ویلاسازی تبدیل شد. این درحالی بود که قانون جلوگیری از تبدیل اراضی را داشتیم.

او ادامه داد: اگر در شرایط فعلی بخواهیم در زمین ۱۰۰ هکتاری در مازندران طرح زهکشی، یکپارچه سازی و مکانیزاسیون انجام دهیم، پیدا نمی‌کنیم. این درحالی است که بررسی اقتصادی و سودآوری طرح افزایش تولید در واحد سطح نوشته شده است.

این مقام مسئول با بیان اینکه هدر رفت برنج در موقع تبدیل بالاست، گفت: هم اکنون کارخانه های شالیکوبی به قدری فرسوده است که مقداری از شالی در کارخانه های شالیکوبی خرد و از بین می رود و از طرف اراضی که قرار بود زهکش شود، زهکش ها به مرور از بین رفت و به مناطق مسکونی و ویلاسازی تبدیل شد.

به گفته او، گرچه وزارت جهاد طرح هایی مبنی بر زهکشی و یکپارچه سازی اراضی شمال را مطرح می کند، اما قادر به اجرا نیست.

علیزاده با بیان اینکه تحقق خودکفایی برنج با شروطی همراه است، گفت: جلوگیری از تبدیل اراضی، توسعه مکانیزاسیون و انجام زهکشی شالیزارهای شمال ما را به خودکفایی نزدیک می کند که متاسفانه توجه چندانی به آن نمی شود؛ بنابراین خودکفایی به سهولت شدنی نیست.

دبیر انجمن تولیدکنندگان برنج با بیان اینکه خودکفایی با وضعیت کنونی شدنی نیست، گفت: این درحالی است که در ۴۰ سال پیش این امر دست یافتنی بود. اما هم اکنون طرح افزایش تولید برنج باید دنبال شود، چنانچه وزارت جهاد اصرار بر خودکفایی دارد، انقلاب سبز در این بخش باید داشته باشد چرا که در دهه ۴۰ متوسط اراضی تولید برنج ۲ هکتار بود که هم اکنون این رقم ۶ هزار متر است.

پتانسیل تامین کسری برنج کشور در استان های شمالی وجود دارد

قاسم پیشه ور رئیس نظام صنفی کشاورزی گفت: بخش اعظم اراضی شمال بدلیل زهکش نبودن، آب باران زمستان در آن باقی می ماند که با این وجود امکان کشت وجود ندارد؛ بنابراین ضریب کشت در این مناطق یک و کمتر از یک است.

به گفته او، با زهکشی اراضی شمال، امکان کشت زمستانه وجود دارد، لذا با طراحی طرح جامع آب های سطحی، کشاورزان به راحتی می توانند کشت انجام دهند که در صورت تحقق، میزان واردات برنج و کسری نیاز کشور را می توان از این طریق تامین کرد تا دیگر نیازی به واردات نداشته باشیم.

پیشه ور ادامه داد: اگر ۵۰ درصد ارز واردات به اجرای طرح زهکشی در شالیزارها اختصاص یابد، به سهولت می توان ۸۰۰ هزار تن تا یک میلیون تن کسری نیاز کشور را از این طریق جبران کرد چرا که این پتانسیل در استان های شمالی وجود دارد.

رئیس نظام صنفی کشاورزی با بیان اینکه کاهش قدرت اقتصادی مردم با موضوع هزینه های تولید متفاوت است، گفت: هم اکنون قیمت تمام شده برنج بالاست که ما به عنوان نماینده تولیدکنندگان انتظار داریم که دولت به جای حمایت از تولیدکننده خارجی، از تولیدکننده داخل حمایت کند و به عبارت دیگر یارانه را به کشاورزان داخل بدهد چرا که هزینه تولید همچون سم، کود، ماشین آلات و هزینه های کارگری بالاست.

او گفت: دولت بنا به دلایلی برنج ارزان قیمت وارد می کند و آن را در اختیار مردم قرار می دهد، درحالیکه انتظار مردم آن است که با تزریق یارانه، فامله تولید تا مصرف را کاهش دهد چرا که کشاورزی بنگاه اقتصادی است و عمدۀ کشاورزان ما خردۀ مالک هستند.

اجرای پژوهه زهکشی در اراضی شمال یکی از راهکارهای رسیدن به خودکفایی برنج

علیرضا نظری عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: بنابر آمار سالانه یک میلیون تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن کسری برنج کشور، از طریق واردات تامین می شود که با توجه به ظرفیت های موجود، این امکان وجود دارد که از اراضی کشاورزی و استفاده از فضای موجود، بهره وری در واحد سطح را افزایش دهیم تا بتوان کسری مورد نیاز را در داخل تامین کرد.

او اجرای زهکشی در شالیزارهای برنج را یکی از راه های تامین تولید برنج در داخل اعلام کرد و گفت: با توجه به سیاست الگوی کشت، وزارت جهاد بر تولید ۴ محصول اساسی گندم، جو، کلزا و چغندر به عنوان محصول استراتژیک کشت پاییزه و برنج کشت بهاره متمرکز است که امیدواریم خروجی مدنظر بدست آید.

نظری ادامه داد: بحث قیمت گذاری محصولات کشاورزی در مجلس یازدهم اصلاح و ابلاغ شد تا پس از قیمت گذاری، چنانچه بازار فروش دچار آسیب شد، تولیدکننده محصول را با قیمت تضمینی به دولت دهد، هرچند در بحث قیمت برنج، نیاز و کشش بازار به گونه ای است که تولیدکنندگان نگران فروش محصول نیستند.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس می گوید: برای جلوگیری از متصرر شدن کشاورزان، قیمت خرید تضمینی برنج اعلام می شود تا چنانچه از نرخ بازار کمتر باشد، دولت با قیمت تضمینی خریداری کند.

او خودکفایی برنج را مستلزم حمایت و سرمایه گذاری دولت اعلام کرد و گفت: بنا بر آمار سالانه حداقلر یک میلیون و ۲۰۰ هزارتن برنج کسری نیاز کشور از طریق واردات تامین می شود که با حمایت دولت، امر خودکفایی برنج دست یافتنی است.

با توجه به ظرفیت استان های شمالی در تولید برنج نباید نیازی به واردات برنج داشته باشیم چرا که با افزایش دوره کشت، اجرای پروژه زهکشی در شالیزارهای شمال و توسعه مکانیزاسیون میتوان مقدار مورد نیاز کشور را تولید کرد.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: باشگاه خبرنگاران جوان